

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ

Δρ. Χάρης Κουζινόπουλος

Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

CMOR
Computational Methodologies
& Operations Research

Ψευδοκώδικας – [11]

Βρόχος *for...to...with step...*

for μεταβλητή \leftarrow αρχική_τιμή **to** τελική_τιμή **with step** β
 εντολές

Παράδειγμα. Υπολογισμός αθροίσματος $1+2+3+4+5$

```
s ← 0
for x ← 1 to 5
    s ← s+x
```

Επαναλήψεις	x	s
Αρχή	-	0
1	1	1
2	2	3
3	3	6
4	4	10
5	5	15

Ψευδοκώδικας – [12]

Φωλιασμένοι βρόχοι

Παράδειγμα. Να υπολογιστεί το άθροισμα των στοιχείων του πίνακα

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -2 & 1 \\ -3 & 6 \end{bmatrix}$$

```
s ← 0
for i ← 1 to 3
  for j ← 1 to 2
    s ← s + A(i, j)
```

$$s = 0$$

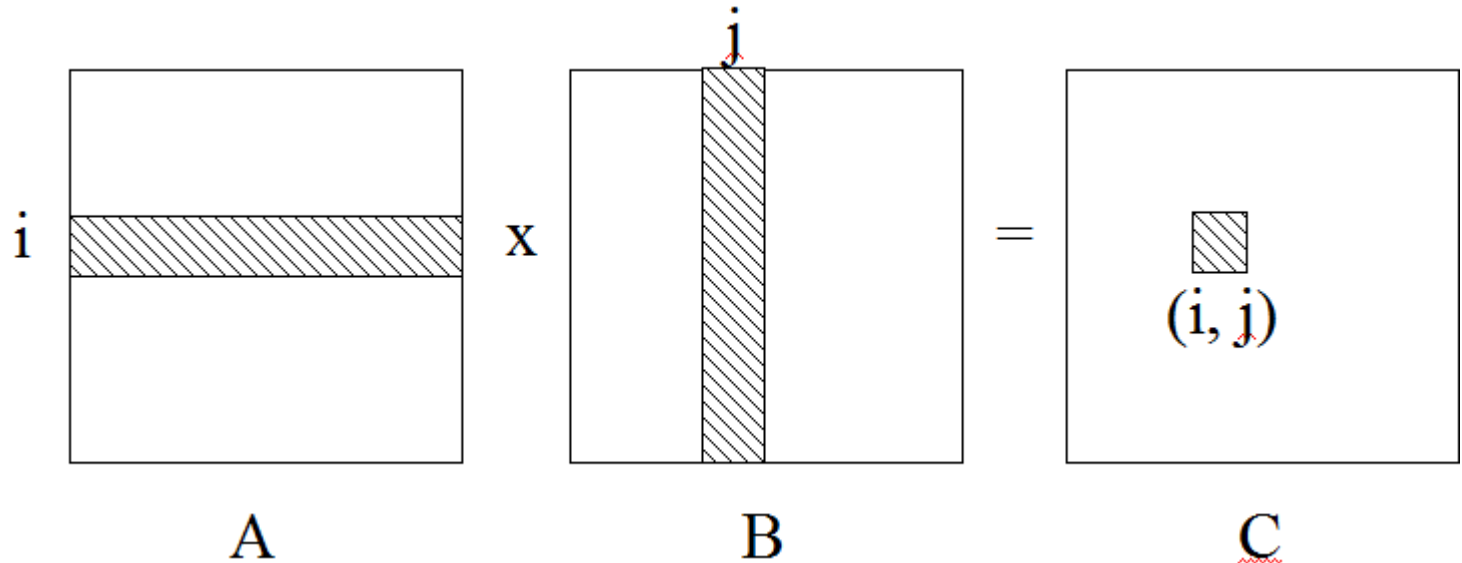
$$i = 1, j = 1, s = 0 + A(1,1) = 2, j = 2, s = 2 + A(1,2) = 6$$

$$i = 2, j = 1, s = 6 + A(2,1) = 4, j = 2, s = 4 + A(2,2) = 5$$

$$i = 3, j = 1, s = 5 + A(3,1) = 2, j = 2, s = 2 + A(2,3) = 8$$

Ψευδοκώδικας – [13]

Το γινόμενο δυο πινάκων $A_{m \times k} B_{k \times n} = C_{m \times n}$ υπολογίζεται από τα mkn εσωτερικά γινόμενα

Ψευδοκώδικας – [13]

Το γινόμενο δυο πινάκων $A_{m \times k} B_{k \times n} = C_{m \times n}$ υπολογίζεται από τα $m \times k$ εσωτερικά γινόμενα

$$2 \times \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 1 & -9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 & 0 \\ 2 & -18 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 58 & 64 & 154 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 58 & 64 \\ 139 & 154 \end{bmatrix}$$

Ψευδοκώδικας – [13]

Το γινόμενο δυο πινάκων $A_{m \times k} B_{k \times n} = C_{m \times n}$ υπολογίζεται από τα $m \times n$ εσωτερικά γινόμενα

```
for (int i = 0; i < m; ++i)
  for (int j = 0; j < n; ++j)
    for (int r = 0; r < k; ++r)
      C[i][j] += A[i][r] * B[r][j];
```

"Dot Product"

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 58 & 64 \\ 139 & 154 \end{bmatrix}$$

The diagram illustrates the calculation of the dot product for the first row of matrix A and the first column of matrix B. A yellow arrow labeled "Dot Product" points from the first row of the first matrix to the first column of the second matrix, and then to the first element of the resulting matrix, 58.

Ψευδοκώδικας – [16]

Παράδειγμα. Υπολογισμός όρων ακολουθίας Fibonacci (το πρόβλημα τέθηκε το 1202 μ.χ. «*Ας υποθέσουμε ότι έχετε ένα ζευγάρι κουνελιών το οποίο κάθε μήνα γεννά ένα νέο ζευγάρι το οποίο με τη σειρά του είναι έτοιμο για αναπαραγωγή από το δεύτερο μήνα. Πόσα ζευγάρια κουνελιών θα υπάρχουν σε ένα χρόνο?*»)

$$f(n) = f(n - 1) + f(n - 2), \quad n \geq 2, \quad f(0) = 0, \quad f(1) = 1$$

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8
f(n)	0	1	1	2	3	5	8	13	21

Ψευδοκώδικας – [17]

Οι αριθμοί της ακολουθίας Fibonacci αυξάνουν το ίδιο γρήγορα με τις δυνάμεις του 2. Ισχύει,

$$f(n) \approx 2^{0.681n}$$

Π.χ.

$$f(100) = 3.5422\text{E}+20$$

$$2^{0.681 \times 100} = 3.1633\text{E}+20$$

FIBONACCI SEQUENCE

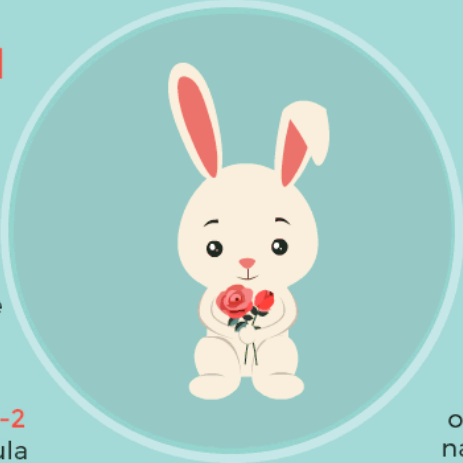
A series of numbers, starting from 0 where every number is the sum of the two numbers preceding it.

0,1,1,2,3,5,8,13,21,34,55.... and so on

Named after
FIBONACCI
An Italian mathematician

Year 1202
The year it was first introduced to the western world in the book "Liber Abaci"

$X_n = X_{n-1} + X_{n-2}$
Mathematical formula

1.618
"Phi" or the "Golden Ratio"
The ratio of any two consequent numbers of the sequence

Nature's code
Because it is observed in several natural phenomena

Copyright © 2016 www.mocomi.com

Ψευδοκώδικας – [18]

Λύση.

Υλοποίηση για $n = 5$

Αλγόριθμος : fib1	
Είσοδος : n	
Έξοδος: f	
1	$f \leftarrow 0$
2	$i \leftarrow 1$
3	for k \leftarrow 1 to n
4	$f \leftarrow f+i$
5	$i \leftarrow f-i$

k	f	i
-	0	1
1	1	0
2	1	1
3	2	1
4	3	2
5	5	3

Μεταβλητές Εισόδου/Εξόδου

ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: 02-fib1.c

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ:

n – Ακέραιος αριθμός (τύπου int) ο οποίος δηλώνει τον όρο της ακολουθίας fibonacci που πρέπει να υπολογιστεί.

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΕΞΟΔΟΥ:

f – Ο n-οστός όρος (τύπου int) της ακολουθίας fibonacci. Το αποτέλεσμα εμφανίζεται στην οθόνη.

Filename: 02-fib1.c

Δυναμικός προγραμματισμός

- Έξυπνοι αλγόριθμοι ωμής βίας
- Πολύ ισχυρή τεχνική!
- Η κύρια ιδέα είναι:
 - να επιλύσουμε πολλά μικρότερα προβλήματα
 - να καταγράψουμε τις λύσεις σε ένα πίνακα ώστε το κάθε **υποπρόβλημα** να επιλυθεί μόνο μια φορά
 - να επαναχρησιμοποιήσουμε τον πίνακα για τη λύση του προβλήματος

Δυναμικός προγραμματισμός

Αλγόριθμος ακολουθίας Fibonacci (εύρεση του n-οστού αριθμού)

- Κάθε αριθμός είναι το άθροισμα των δυο προηγούμενων:
- 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, ...
- Σχετίζεται με τη Χρυσή αναλογία
 - $f(0) = 0$
 - $f(1) = 1$
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$

fib(n):

if $n \leq 2$: $f = 1$

else $f = \text{fib}(n - 1) + \text{fib}(n - 2)$

return f

- Πολυπλοκότητα;

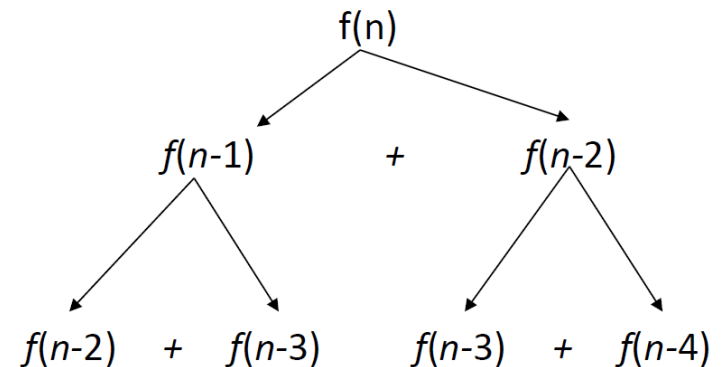
Δυναμικός προγραμματισμός

Αλγόριθμος ακολουθίας Fibonacci

- 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, ...
- Σχετίζεται με τη Χρυσή αναλογία
 - $f(0) = 0$
 - $f(1) = 1$
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$

fib(n):
if $n \leq 2$: $f = 1$
else $f = \text{fib}(n - 1) + \text{fib}(n - 2)$
return f

- Πολυπλοκότητα;

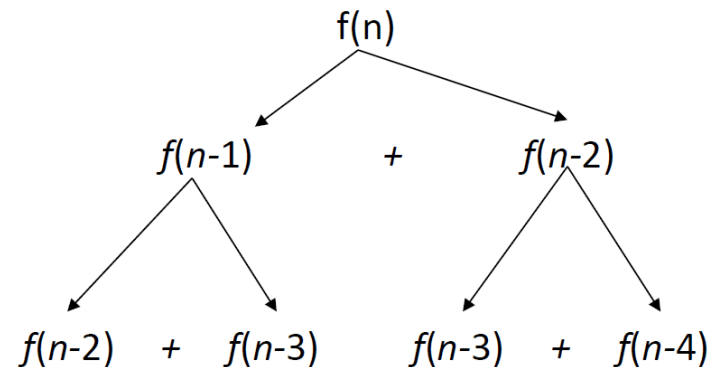
Δυναμικός προγραμματισμός

Αλγόριθμος ακολουθίας Fibonacci

- 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, ...
- Σχετίζεται με τη Χρυσή αναλογία
 - $f(0) = 0$
 - $f(1) = 1$
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$

fib(n):
if $n \leq 2$: $f = 1$
else $f = \text{fib}(n - 1) + \text{fib}(n - 2)$
return f

- Πολυπλοκότητα; **Εκθετική**

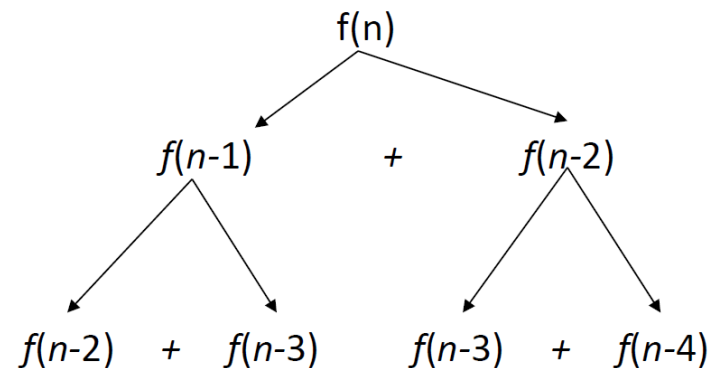

Δυναμικός προγραμματισμός

Αλγόριθμος ακολουθίας Fibonacci με πίνακα

```
fib(n):  
memo = {}  
If n in memo: return memo[n]  
if n <= 2: f = 1  
else f = fib(n - 1) + fib(n - 2)  
Memo[n] = f  
return f
```

- Πολυπλοκότητα;

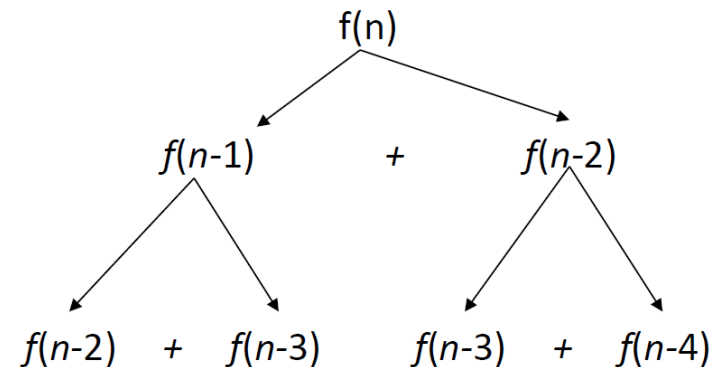

Δυναμικός προγραμματισμός

Αλγόριθμος ακολουθίας Fibonacci με πίνακα

```
fib(n):  
memo = {}  
If n in memo: return memo[n]  
if n <= 2: f = 1  
else f = fib(n - 1) + fib(n - 2)  
Memo[n] = f  
return f
```

- Πολυπλοκότητα; n^2

Ψευδοκώδικας – [19]

Παράδειγμα. Να γραφεί αλγόριθμος, ο οποίος, να υπολογίζει το ελάχιστο (min) στοιχείο ενός διανύσματος T , η στοιχείων, καθώς και τη θέση του (index).

Ψευδοκώδικας – [19]

Παράδειγμα. Να γραφεί αλγόριθμος, ο οποίος, να υπολογίζει το ελάχιστο (min) στοιχείο ενός διανύσματος T, n στοιχείων, καθώς και τη θέση του (index).

Λύση

Αλγόριθμος: min1

Είσοδος: T, n

Έξοδος: min, index

```
1      min ← T(1)
2      index ← 1
3      for i ← 2 to n
4          if T(i) < min
5              min ← T(i)
6              index ← i
```

Ψευδοκώδικας – [20]

Παράδειγμα. Να γραφεί ψευδοκώδικας για την εύρεση μικρότερου αριθμού σε ένα διάνυσμα T με n στοιχεία. Στο ψευδοκώδικα να συμπεριλάβετε και την περίπτωση στην οποία ο μικρότερος αριθμός εμφανίζεται περισσότερες από μια φορές.

Hint! Η προσπάθεια όλων των στοιχείων του T να γίνει με ένα πέρασμα (σάρωση).

Ψευδοκώδικας – [21]

Να αναπτυχτεί αλγόριθμος σε μορφή ψευδοκώδικα, ο οποίος να υπολογίζει τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό σε έναν πίνακα T .

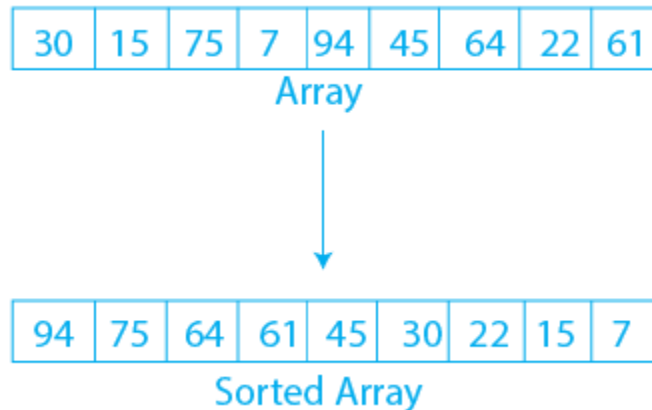
Στα δεδομένα $i=0, j=n-1$

Ψευδοκώδικας – [21]

Να αναπτυχτεί αλγόριθμος σε μορφή ψευδοκώδικα, ο οποίος να υπολογίζει τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό σε έναν πίνακα T .

Στα δεδομένα $i=0, j=n-1$

Με αντίστροφη ταξινόμηση: $O(n \log n)$

Ψευδοκώδικας – [21]

Να αναπτυχτεί αλγόριθμος σε μορφή ψευδοκώδικα, ο οποίος να υπολογίζει τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό σε έναν πίνακα T.

Με δύο μετρητές:

```
def secondLargest(arr, n):
    largest = second_largest = -2147483648
    for i in range(n):
        if (arr[i] > largest):
            second_largest = largest
            largest = arr[i]
        elif (arr[i] > second_largest and arr[i] != largest):
            second_largest = arr[i]

    if (second_largest == -2147483648):
        print("There is no second largest element")
    else:
        print("The second largest element is", second_largest)

arr = [30, 15, 75, 7, 94, 45, 64, 22, 61]
n = len(arr)
secondLargest(arr, n)
```

Ψευδοκώδικας – [23]

Να εφαρμοστεί ο αλγόριθμος Find_Second_Max στον παρακάτω πίνακα T.

Έστω $T=[3 \ 1 \ 4 \ 6 \ 8 \ 10 \ 2 \ 9 \ 5 \ 7]$ με $i=1$ και $j=10$.

Ψευδοκώδικας – [24]

Βρόχος *while...συνθήκη*

Παράδειγμα. Υπολογισμός αθροίσματος $1+2+3+4+5$

```
s ← 0
x ← 1
while x ≤ 5
    s ← s+x
    x ← x+1
```

Επανάληψεις	s	x	$x \leq 5$
Αρχή	0	1	A
1	1	2	A
2	3	3	A
3	6	4	A
4	10	5	A
5	15	6	Ψ

Ψευδοκώδικας – [25]

Ρωσικός πολλαπλασιασμός αριθμών a , b .

Θέσε $a_1 = a$, $b_1 = b$.

Υπολόγισε $(a_k, b_k) = (\lfloor a_{k-1}/2 \rfloor, 2b_{k-1})$ μέχρι $a_n = 1$.

Άθροισε τα b_k για τα οποία το a_k είναι περιττός.

$k \rightarrow$	1	2	3	4	5	6
$a_k \rightarrow$	45	22	11	5	2	1
$b_k \rightarrow$	19	$38=2 \cdot 19$	$76=2 \cdot 38$	$152=2 \cdot 76$	$304=2 \cdot 152$	$608=2 \cdot 304$

$45 \times 19 = b_1 + b_3 + b_4 + b_6 = 855$

Ψευδοκώδικας – [26]

Παράδειγμα. Ψευδοκώδικας ρωσικού πολλαπλασιασμού.

Αλγόριθμος : russe	
Είσοδος : a, b	
Έξοδος : p	
1	$p \leftarrow 0$
2	while $a \geq 1$
3	if $\text{mod}(a,2) = 1$
4	$p \leftarrow p + b$
5	$a \leftarrow \text{div}(a,2)$
6	$b \leftarrow 2b$

p	a	b
0	18	6
-	9	12
12	4	24
-	2	48
-	1	96
108	0	192

Ψευδοκώδικας – [27]

Λύση

Αλγόριθμος: insert

Είσοδος: T , m , a

Έξοδος: T

Παράδειγμα. Να αναπτυχθεί αλγόριθμος, ο οποίος, δοθέντος ταξινομημένου διανύσματος T με m στοιχεία και αριθμού a , να ταξινομή το $[T\ a]$.

```
1       $T(m+1) \leftarrow a$   
2       $i \leftarrow m+1$   
3      while  $i > 1$  and  $T(i-1) > T(i)$   
4           $temp \leftarrow T(i-1)$   
5           $T(i-1) \leftarrow T(i)$   
6           $T(i) \leftarrow temp$   
7           $i \leftarrow i-1$ 
```